

Muz

Muz (Musa), Güneydoğu Asya'nın tropikal bölgelerinde doğal olarak yetişen bir ağaçsı bitkiye ve bu bitkinin yeşil kabuklu (bazı türlerinde kırmızı veya pembe kabuklu) uzun meyvelerine denir. Dünya üzerinde meyvesi belki de en fazla tüketilen bitkilerden biridir. Muzun bu kadar aranmasının sebebi sadece kolay erişilebilen ve kolay tüketilebilen bir bitki olması değildir. Bu tüketimin ardında muzun çok besleyici bir besin kaynağı olması, birçok vitamin, protein, mineral ve aminoasiti içeriyor olması yatmaktadır. Batı Avrupa ülkelerinde sadece tadı ve kokusu için aranan bir meyve konumunda ise de üçüncü dünya ülkelerinde çok önemli bir besin maddesidir. Az gelişmiş ülkelerde çocuklar ihtiyaçları olan proteini muz yiyerek almaktadırlar.

Muz bitkisi ülkemize ilk defa 18 yy'ın ortalarında Mısır'dan Alanya'ya (1750) süs bitkisi olarak getirilmiştir. Meyvelerinin tüketilebileceği anlaşılınca 1935 yılında Anamur'a getirilerek yetiştirilmesine başlanmıştır. 1980'li yıllara kadar açıkta yapılmış • 1980'li yıllardan itibaren örtü altına alınmaya başlamış, Örtü altı üretim 1990'lı yıllarda önem kazanmış ve yaygınlaşmaya başlamıştır.

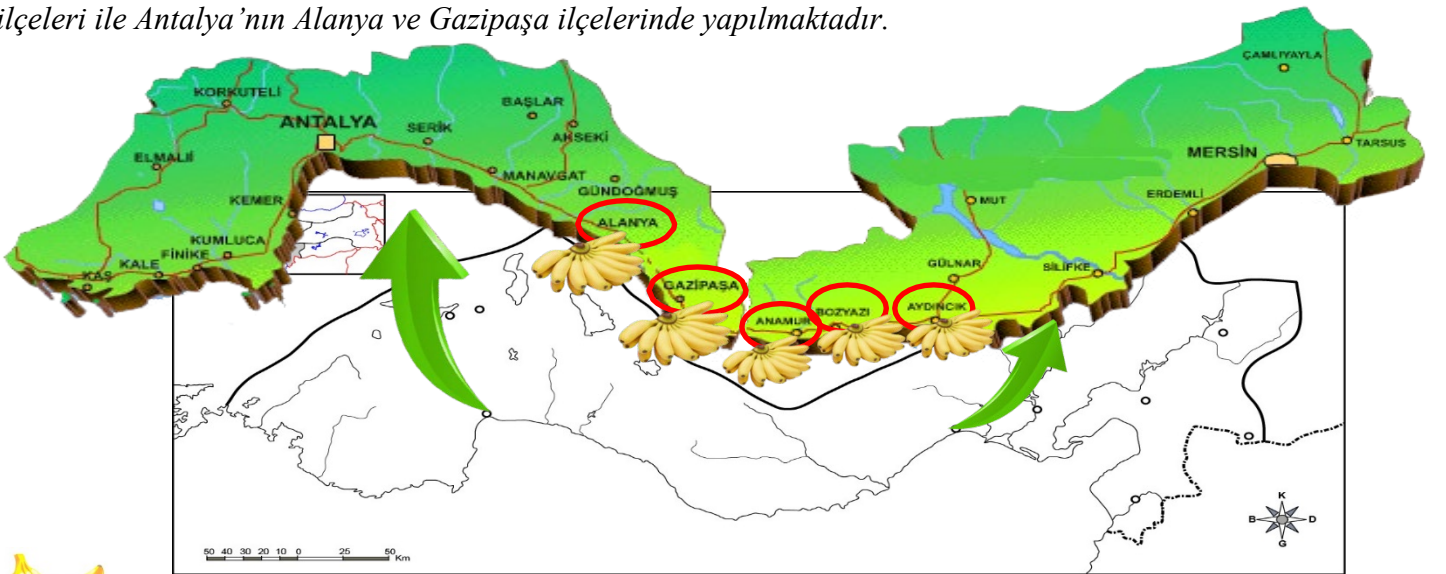
Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından İthal Muza konan yüksek vergi ve kota sınırlamaları yerli Muzun Pazar payının daralmasını engellemektedir. Özellikle Devlet Bankaları aracılığı ile sağlanan kredi ve teşvikler ile Yerli Muz Pazarda hâkim konuma gelmiş ve ithal muza rağbet kalmamıştır.

Her geçen gün muz üretilen alanların hızla artmasından kaynaklı arzın artması ve muza olan talebin nüfus ile sabit olması pazar payında daralma ve fiyatta düşme sağlar mı sorusunu akıllara getirmektedir. Bu hususta gerek Coğrafi alan kısıtlılığı gerekse de mevcut arzın Ülke genelinde ihtiyaç duyulan tüketimin henüz yarısını karşılayabilmekte olduğu düşünülürse, bu sorunun uzun vadede yersiz bir kaygı olduğunu söyleyebiliriz..

Coğrafi alan kısıtlılığından kasıt; Sadece Alanya ve Antalya bandında yetiştirilmeye müsait ve verimli olan Muz Meyvesi kısıtlı bir alanda yetiştirilmek sureti ile tüm Ülke İhtiyacını karşılamaya çalışmaktadır. Bu sebeple kısıtlı alanda tarımı yapıla bilen bu meyvenin arz fazlalığı sebebi ile ucuzlaması mümkün görülmemektedir.

Bu sebeple de Türkiye Muz İhtiyacının henüz %50 lik bir oranı Yerli Üreticiler tarafından karşılanabilmektedir.

Türkiye'de muz yetiştiriciliği yoğun olarak Akdeniz Bölgesi'nde Mersin'in Anamur, Aydıncık ve Bozyazı ilçeleri ile Antalya'nın Alanya ve Gazipaşa ilçelerinde yapılmaktadır.

- **Ülkemizde 2002-2019 Yılları Arasında:**
- Üretim Miktarı % 577
- Üretim Alanı % 355
- Dekara Verim % 162

artmıştır.

- Türkiye Dünya yenilebilir muz üretiminin %0,43'ünü karşılamaktadır.
- 2018-2019 yılları arasında
- Üretim Miktarında %10 artış olmuştur.

Örtü Altı ve açık olmak üzere iki tip muz yetiştiriciliği yapılmaktadır. Örtü altı Muz yetiştiriciliği yatırım maliyeti olarak her ne kadar daha fazla olsa da orta ve uzun vadeli planlamalarda açık muz yetiştiriciliğinden kat be kat daha avantajlıdır.

*Örtü altı Seralarda yetiştirilen muz meyvelerinin dalları açık seralara göre %20 ile 50 arası daha ağır ve büyük gelmektedir. Bu da kilo bazında satışı yapılan bu meyvede çok daha fazla hasılat elde edilmesi demektir.

*Örtü altı Sera İşçilik maliyetleri açık sera işçilik maliyetlerine göre daha düşük kalmaktadır. Gerek Sulamada gerekse de Dona karşı ısınmada otomasyon sistemlerinin kullanılması ve bahçenin daha iyi kontrol altında tutulması Örtü altı Seralarda çok daha avantajlı ve kolaydır.

*Hava şartlarının soğuk ve sert geçtiği dönemlerde Açık Muz üreticileri tüm yılın hasadını kaybetme riski ile Örtü Altı Üretim yapan Üreticilere göre daha fazla karşı karşıyadırlar. Özellikle sert bir don olayı yaşayan bahçe hem üzerindeki meyveyi kaybeder hem de köklerin de dondan etkilenmesi durumunda bir sonraki sezonun meyvesi ve üretimi de tehlikeye girer.

Örtü altı Muz Yetiştiriciliğinde Bir bahçe bir sezon içerisinde 1.5 ürün verir. Yani; Aynı ağaç; hepsi olmamakla beraber; aynı sene içerisinde iki defa ürün verebilmektedir ve bu sebeple hem kilo bazında hem de miktar bazında Örtülü Muz Yetiştiriciliğinde daha fazla ürün alınmaktadır.

Dünya üzerinde meyvesi belki de en fazla tüketilen bitkilerden biridir. Muzun bu kadar aranmasının sebebi sadece kolay erişilebilen ve kolay tüketilebilen bir bitki olması değildir. Bu tüketimin ardında muzun çok besleyici bir besin kaynağı olması, birçok vitamin, protein, mineral ve aminoasiti içeriyor olması yatmaktadır. Batı Avrupa ülkelerinde sadece tadı ve kokusu için aranan bir meyve konumunda ise de üçüncü dünya ülkelerinde çok önemli bir besin maddesidir.

Genellikle yanlışlıkla "ağaç" olarak anılan muz bitkisi, 20 ila 25 fit yüksekliğe ulaşan, yaprak sapı kılıflarının bir silindiri olan, etli, çok sulu gövdeli (uygun şekilde "pseudostem") büyük bir bitkidir. 6-7.5 m) ve etli bir köksap veya soğandan kaynaklanır.

Genç meyveler dişi çiçeklerden geliştikçe ince yeşil parmaklara benzerler. Bracts kısa süre sonra dökülür ve her salkımda tamamen büyümüş meyveler bir muz "eli" haline gelir ve salkım baş aşağı oluncaya kadar sap, ağırlık ile sarkar. "El" sayısı türe ve çeşide göre değişir.

Meyvekoyu yeşilden sarıya veya kırmızıya veya bazı şekillerde yeşil ve beyaz çizgili olur ve 2 1/2 ila 12 inç (6,4-30 cm) arasında değişebilir. Uzunluk ve 3/4 ila 2 inç (1.9-5 cm) genişliğinde ve dikdörtgen, silindirik ve körden belirgin şekilde 3-açılı, biraz kavisli ve boynuz benzeri. Fildişi beyazından sarıya veya somon sarısına kadar olan et, sert, buruk, hatta olgunlaşmadığında, yumuşak ve kaygan, yumuşak ve yumuşak veya daha kuru ve etli veya nişastalı olduğunda lateksle yapışkan olabilir. Lezzet, hafif ve tatlı olabilir veya farklı bir elma tonuyla asidik olabilir. Yabani türler neredeyse 1/8 ila 5/8 inç (3-16 mm) genişliğinde siyah, sert, yuvarlak veya açılı tohumlarla doldurulabilir ve yetersiz ete sahip olabilir. Yaygın olarak yetiştirilen türler genellikle çekirdeksizdir

ve özellikle meyve olgunlaştığında, hafif oyuk veya hafif özlü merkezde kahverengi lekeler olarak görülebilen çok küçük ovül kalıntıları vardır. Nadiren, vahşi türler tarafından çapraz tozlaşma, 'Gros Michel' gibi normalde çekirdeksiz bir çeşitte birkaç tohumla sonuçlanır, ancak asla Cavendish türünde olmaz.

Muz ve plantain günümüzde her nemli tropikal bölgede yetiştirilmekte ve üzüm, turunçgiller ve elmadan sonra dünyanın 4. büyük meyve mahsulünü oluşturmaktadır. Dünya üretiminin 28 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir — Latin Amerika'dan% 65, Güneydoğu Asya'dan% 27 ve Afrika'dan% 7. Ürünün beşte biri taze meyve olarak Avrupa, Kanada, Amerika Birleşik Devletleri ve Japonya'ya ihraç ediliyor. Hindistan, Asya'nın önde gelen muz üreticisidir. 400.000 dönümlük (161.878 hektar) mahsul tamamen iç tüketim içindir. Endonezya yılda 2 milyon tonun üzerinde üretim yapıyor, Filipinler yaklaşık 1/2 milyon tonu aşıyor ve çoğunlukla Japonya'ya ihracat yapıyor. Tayvan ihracat için 1/2 milyon tonu aştı. Tropikal Afrika (özellikle Fildişi Sahili ve Somali) her yıl yaklaşık 9 milyon ton muz yetiştiriyor ve Avrupa'ya büyük miktarlarda ihraç ediyor.

Brezilya, Güney Amerika'nın önde gelen muz yetiştiricisidir — yılda yaklaşık 3 milyon ton, çoğu yerel olarak tüketilirken, Kolombiya ve Ekvador önde gelen ihracatçılardır. Venezuela'nın 1980'deki mahsulü 983.000 tona ulaştı. Kuzey Amerika'ya ihracat için büyük ölçekli ticari üretim, Honduras'ta (muz tarlalarının 60 metrekareyi kaplayabileceği) ve Panama'da ve daha az ölçüde Kosta Rika'da yoğunlaşmıştır. Batı Hint Adaları'nda, Windward Adaları Martinique ve Guadeloupe ana yetiştiricilerdir ve uzun yıllar boyunca düzenli olarak Avrupa'ya ihracat yapmıştır. Yeşil muz, Batı Samoa halkının temel gıdasıdır ve büyük miktarlarda ihraç edilmektedir.

Gana'da, muz temel bir besindir, ancak 1960'ların sonlarına kadar mahsul sadece ev bahçelerinde veya kakao için bir gölge olarak yetiştirildi. Kakao ağaçları azaldığında, onların yerine ve organik madde zenginliğinin büyümeyi büyük ölçüde desteklediği yeni temizlenmiş orman arazisinde katı muz ekimleri yapıldı. 1977'ye gelindiğinde, Gana yılda 2.204.000 ton (2.000.000 ton) hasat yapıyordu.

Muz, Porto Riko'nun en önemli nişastalı gıdasıdır ve yıllık 30.000.000 \$ değeriyle tarımsal ürünler arasında parasal değerinde üçüncü sırada yer almaktadır. Son yıllarda gelişmiş kültür yöntemleri benimsenirken ve 1980 yılında üretim% 15 artarken, yerel talebi karşılamak için hala 1.328 ton (1.207 ton) ithal etmek gerekiyordu. Kişi başına yıllık tüketimin 65 lbs (29,5 kg) olduğu söyleniyor. Geçmişte, Porto Riko'daki plantainlerin çoğu nemli dağ yamaçlarında yetiştiriliyordu. Yüksek fiyatlar, bazı çiftçileri, önceden şeker kamışına ayrılmış, düz düzeyde sulanan arazide tarlalar geliştirmeye sevk etti.

Kolombiya'nın tropikal bölgelerinde, plantainler sadece insan beslenmesinin önemli bir parçası değil, meyveler ve bitkiler, evcil hayvanlar için de vazgeçilmez yem sağlar. Toplam muz alanı, dönüm başına 5.500 lbs (5.500) kg / ha verim ile yaklaşık 1.037.820 akredir (420.000 ha). Meksika yaklaşık 1/6 oranında, sulama altında% 35 büyür ve mahsulün değeri dönüm başına 1,335 ABD dolarıdır (3,300 ABD doları / ha). Venezuela, 1980'deki 146.000 akreden (59.000 hektar) 517.000 ton daha az mahsule sahiptir - ve Dominik Cumhuriyeti, yaklaşık 114.600 dönümlük (46.200 hektar) ile dördüncü sırada yer almaktadır. Muzlar ve plantainler güney Florida'daki bazı ev bahçelerinde gelişigüzel yetiştirilir. Yerel pazarları döşeyen birkaç küçük ticari plantasyon var.

Yenilebilir muzlar, tropikal veya neartropik bölgelerle sınırlıdır, kabaca 30 ° K ve 30 ° G enlemleri arasındaki alan. Bu bandın içinde, farklı kurak mevsim uzunlukları ve farklı yağış dereceleri ve modelleri olan çeşitli iklimler vardır. Uygun bir muz iklimi, ortalama 80 ° F (26.67 ° C) sıcaklık ve ayda 4 inç (10 cm) yağıştır. 3 aydan fazla kurak mevsim olmamalıdır.

Muz bitkisi çok kötü koşullarda büyüyecek ve meyve verecek, ancak derin, iyi drene edilmiş toprak - balçık, kayalık kum, marn, kırmızı laterit, volkanik kül, kumlu kil, hatta ağır kil - olmadan gelişmeyecek ve ekonomik olarak üretken olmayacaktır. su tutan kum. Baştan sulamanın ağır kilin sertliğini artırdığı ve geçmişte muz kültürü için asla düşünülmemiş olan killi toprakların kullanılmasını mümkün kıldığı söyleniyor. Nehir vadilerinin alüvyal toprakları muz yetiştiriciliği için idealdir. Muzlar asitli toprağı tercih eder ancak pH 5.0'ın altında ise ikinci yıl kireç uygulanmalıdır. Düşük pH, muzları Panama hastalığına daha duyarlı hale getirir. Su basmasının muhtemel olduğu yerlerde, yükseltilmiş yataklarda muz ve plantain yetiştirilir. Düşük, çok yıllık ıslak topraklar drenaj gerektirir ve kuru topraklar sulama gerektirir.